

развиль, докато нѣмаме доста учени мжже, добре е да избѣгваме подобни вѣрски въпроси и да се крепимъ на четиритѣ опорни точки на нашето обществено сѣществуване, докато бждащето ни вдѣхнови за уреждане на догматичната страна на вѣрата ни. Докато не видимъ народа си способенъ да урежда самъ вѣрскитѣ дѣла, всѣкакъвъ въпросъ на догма за сега е неумѣстенъ и пакостенъ. А това не е много далечъ. За сега въ наша полза е искрено да се сближаваме съ всички народи, да не проявяваме ненависть, омраза, а разумно да се отнасяме къмъ тѣхъ. Тогава сѣществуващата между насъ и тѣхъ неприязнь ще изчезне и ще спечелимъ обичта и нравствената имъ подкрепа. Този е най-правилниятъ пжтъ за постигане целта на предназначението ни“.

И понеже Селимински, като привърженикъ на еволюцията и толерантността, свързва нашия частенъ народенъ въпросъ съ по-общия за основитѣ на човѣшкото общежитие, той изтъква като нѣщо най-сѣщественно тукъ необходимостта да се грижи човѣкъ за самосъхранението и възпроизвеждането си, нуждата да се набавятъ срѣдства за сѣществуване, и то чрезъ собственъ трудъ, и длъжността да се уважаватъ правата и придобивкитѣ на другитѣ, като предпоставка за зачитане на собственитѣ права и придобивки. Къмъ тѣзи „очевидни истини“ идва и това, че всички членове на обществото, — каквото име и да носятъ, каквото съсловие и да представятъ, — които ограбватъ производството на другитѣ, сж рушители и изчадия; а такива сж грѣцкитѣ духовници въ родината ни. Тия би трѣбвало да се изрѣжатъ „като гангренысали смъртносни членове“, за да се спасятъ другитѣ части отъ народното тѣло. „Всѣка политическа или вѣрска уредба не трѣбва да има друго назначение, освенъ да покровителствува всичко това (— изтъкнатитѣ шестъ истини!); и всѣка друга уредба, която действува иначе, като напримѣръ фенерското духовенство и съдружието му въ България, да бжде проклето!“

Подобни разбирания и лозунги, тѣй ясно, убедително и смѣло формулирани, поддържа Селимински въ всичкитѣ си частни или обществени писма, записки и доклади отъ това време на всенародно напрежение. Завърналъ се отъ Каларашъ въ Браила, той си записва презъ 1860 и 1861 г. въ една тет-